

Resultaten enquête (concept) beleidskader zonnevelden

13 t/m 26 mei 2019 via www.zonneveldenwijkbijduurstede.nl

De gemeente Wijk bij Duurstede stelt beleid op voor zonnevelden: onder welke voorwaarden mogen zonnevelden worden aangelegd in de gemeente? Er zijn al verschillende voorwaarden vanuit wetten en vastgesteld beleid, bijvoorbeeld op het gebied van natuur en archeologie. Deze zijn opgenomen in het concept beleid voor zonnevelden op de website www.zonneveldenwijkbijduurstede.nl.

De gemeente wil dit beleid aanscherpen en aanvullen met de inbreng van inwoners en bedrijven in de gemeente Wijk bij Duurstede. Daarom heeft de gemeente van 13 t/m 26 mei 2019 een vragenlijst over zonnevelden opengesteld en op 28 mei een gespreksavond over zonnevelden georganiseerd.

Dit document geeft de resultaten van de enquête weer.

Opbouw vragenlijst

De vragenlijst bestond uit 11 vragen. De eerste vraag was een open vraag over de duurzaamheidsambitie van de gemeente. Vraag 2 t/m 5 gingen in op de manier waarop een (eventueel) zonneveld zichtbaar mag zijn en mag worden aangelegd. Bij vraag 6 & 7 werd gevraagd of zonnevelden wel of niet passen in de verschillende deelgebieden in het buitengebied. Vraag 8 t/m 11 gingen in op participatie: de manier waarop omwonenden en inwoners van de gemeente mogen meebeslissen over en financieel mogen meedoen in een zonneveld. Tot slot konden inwoners overige vragen of opmerkingen plaatsen en aangeven of ze op de hoogte gehouden willen worden door de gemeente over zonnevelden en/of andere energie- en klimaatgerelateerde onderwerpen. De vragenlijst, inclusief de individuele antwoorden, staan in de bijlage van dit document.

Respons

De enquête is in eerste instantie ingevuld door 98 respondenten. Bij 7 respondenten was de enquête meerdere keren ingevuld op hetzelfde IP-adres én na vraag 1 of 2 afgebroken. De ingevulde enquêtes die vroegtijdig zijn afgebroken zijn verwijderd. Hierbij is de inhoudelijke reactie op de open vraag, waar deze afweek van de andere ingevulde enquête, bewaard en opgenomen in de resultaten.

Hiermee kwam het netto aantal respondenten uit op 91.

Hieronder vindt u een samenvatting van de enquêteresultaten. In de bijlage vindt u alle resultaten inclusief alle gegeven antwoorden op de open vragen.

Samenvatting van de resultaten

Duurzaamheidsambitie

De eerste open vraag gaf ruimte voor respondenten om weer te geven hoe ze staan tegenover de stelling dat de gemeente verantwoordelijk is voor het duurzaam opwekken van de energievraag en dit zoveel mogelijk op eigen grondgebied wil doen. Het grootste deel van respondenten is het ermee eens dat we zoveel mogelijk duurzame energie binnen de eigen gemeentelijke grenzen proberen op te wekken. Diverse mensen benoemen hun voorkeur voor zonnepanelen op daken. Ze zijn bezorgd over de invloed van zonnevelden op het landschap en het verliezen van natuur- en landbouwgronden. Enkel denken dat het niet mogelijk is zonder windenergie of geven hier de voorkeur aan boven zonnepanelen. Zonnepanelen op land vinden andere respondenten prima zolang er rekening wordt gehouden met landschap en natuur, en liever niet te dicht naast woonkernen. Uit de beantwoording van andere vragen bleek dat er ook een groep respondenten is die zonnevelden beschouwt als bebouwing. Zij geven juist wel de voorkeur voor panelen nabij de bebouwde kom. Een andere groep respondenten vindt het opwekken van voldoende duurzame energie op gemeentelijke

schaal onzin en is tegen zonnevelden. Volgens hen moet op nationaal en zelfs op mondiaal niveau de oplossingen gezocht worden.

Zonnevelden in het landschap

Bijna 60% van de respondenten vindt dat een zonneveld niet zichtbaar mag zijn in het landschap (inclusief mensen die helemaal geen zonneveld willen), van ruim 35% mag een zonneveld wel zichtbaar zijn. Verschillende respondenten geven aan dat zonnevelden goed kunnen worden ingepast met een hoge haag, houtwal of andere afscheiding. Waar sommige respondenten zonnevelden lelijk en landschapsvervuiling vinden, vinden anderen dat het zichtbaar maken van energieopwekking bijdraagt aan het bewustzijn van onze energiebehoefte.

Op de vraag of een zonneveld nabij de bebouwde kom zou moeten komen of verder weg in het buitengebied, zijn de meningen verdeeld: 35% koos voor 'liever ver van de bebouwing af', 27% koos voor 'nabij bebouwde kom' en ruim 40% koos voor 'weet niet/geen mening'. Een veel ingevulde respons is 'benut eerst de daken van woningen en industrieterreinen'. Een deel van de respondenten geeft aan zonnevelden niet te willen zien en juist ver weg in het landschap, ook vanwege mogelijke uitbreiding van de kern. Een deel wil zonnevelden tegen de kom aan om de grote vraag naar energie zichtbaar te maken en bewustwording te creëren. Dichtbij bebouwing is vaak dichtbij het elektriciteitsnet en 'zo blijft het buitengebied echt open'.

Respondenten gaven hun voorkeur aan of zonnevelden nabij wegen gesitueerd moeten worden ('want die doorsnijden het landschap al') of juist er ver vanaf ('minder zichtbaar'). 35% koos voor dichtbij wegen, 30% voor liever het uitzicht vanaf de wegen vrij houden en 33% voor weet niet/geen mening. Aandachtspunten die worden genoemd zijn verkeersveiligheid (schittering, reflectie bij laagstaande zon) en het combineren van geluidswallen met zonnepanelen.

50% van de respondenten heeft liever een intensief zonneveld, 25% heeft voorkeur voor een extensief zonneveld en 25% geeft weet niet/geen mening aan. Bij de toelichting dragen respondenten met name het dilemma aan om enerzijds rekening te willen houden met bodem en natuur en anderzijds zo weinig mogelijk grondoppervlak te willen verliezen. Ook de combinatie met warmte opwekken via zonnepanelen wordt genoemd.

Bij verschillende vragen werd benoemd dat de keuze afhankelijk is van de locatie.

Ook werd regelmatig benoemd dat het lastig is dergelijke vragen te beantwoorden over de inpassing van een zonneveld als je eigenlijk helemaal geen zonneveld wilt (red. bij de inleiding van de enquête is toegelicht dat de vragen zijn gericht op waar en onder welke voorwaarden zonnevelden in de gemeente mogen worden aangelegd: de hoe-vraag).

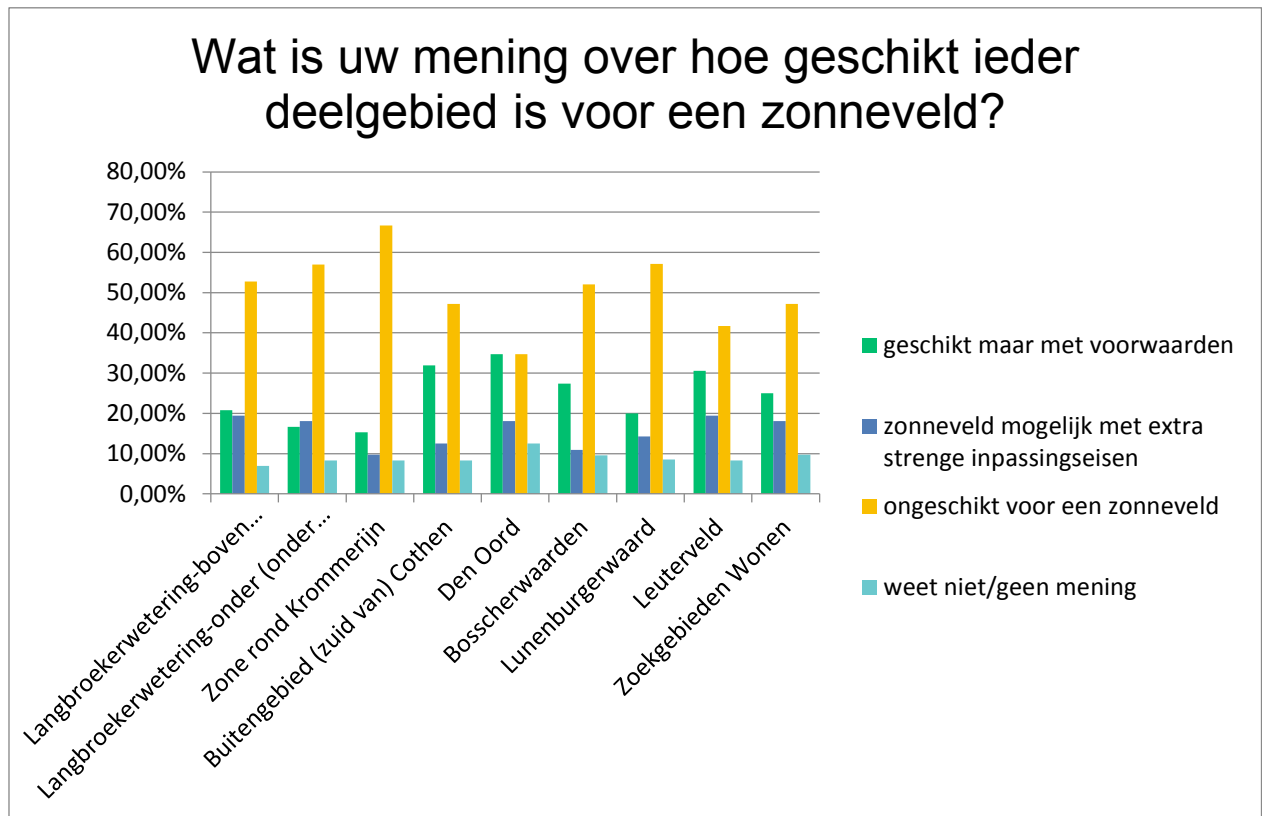
Reactie op de deelgebieden

80 van de 91 respondenten hebben de vragen beantwoord over voorkeuren per gebied (vraag 6 & 7).

Voor ieder gebied geeft 32-62% van de respondenten aan dat ze liever geen zonnevelden willen in dat gebied. In de volgende gebieden koos meer dan 50% voor "ongeschikt voor een zonneveld": Zone rond de Krommerijn, Lunenburgerwaard, Bosscherwaarden, Langbroekerwetering Onder, Langbroekerwetering Boven.

Respondenten konden ook voorkeur aangeven voor 'minder maar grotere zonnevelden' versus 'meerdere verspreide kleinere zonnevelden'. Er is een duidelijke voorkeur voor grotere velden in Den

Oord, Buitengebied Cothen, Bosscherwaarden, en Leuterveld. In het zoekgebied voor Wonen was de voorkeur voor meerdere kleine verspreide zonnevelden. In de andere gebieden is er voor beide opties ongeveer evenveel gekozen. Er is een duidelijke voorkeur voor lage opstellingen in de Langbroekerwetering, de Zone Kromme Rijn, Lunenburgerwaard en Zoekgebieden Wonen. In de andere gebieden is er voor beide opties (hoge of lage opstelling) ongeveer evenveel gekozen.

Bij de tweede vraag over de deelgebieden konden respondenten kiezen tussen 'ongeschikt voor een zonneveld' of 'geschikt maar met voorwaarden' of voor 'mogelijk met extra strenge inpassingseisen'. Het eindbeeld is consistent met de andere antwoorden. 33% van de respondenten vindt de volgende gebieden geschikt voor zonnevelden maar met voorwaarden': Den Oord, Buitengebied Cothen en Leuterveld en Zoek. Ruim een kwart van de mensen vindt Zoekgebieden Wonen en Bosscherwaarden geschikt voor zonnevelden. 15-20% van de mensen vindt Langbroekerwetering, Zone Kromme Rijn en Lunenburgerwaard geschikt. De resterende respondenten (10-20%) vindt dat zonnevelden 'mogelijk zijn met strenge inpassingseisen' in de diverse gebieden.

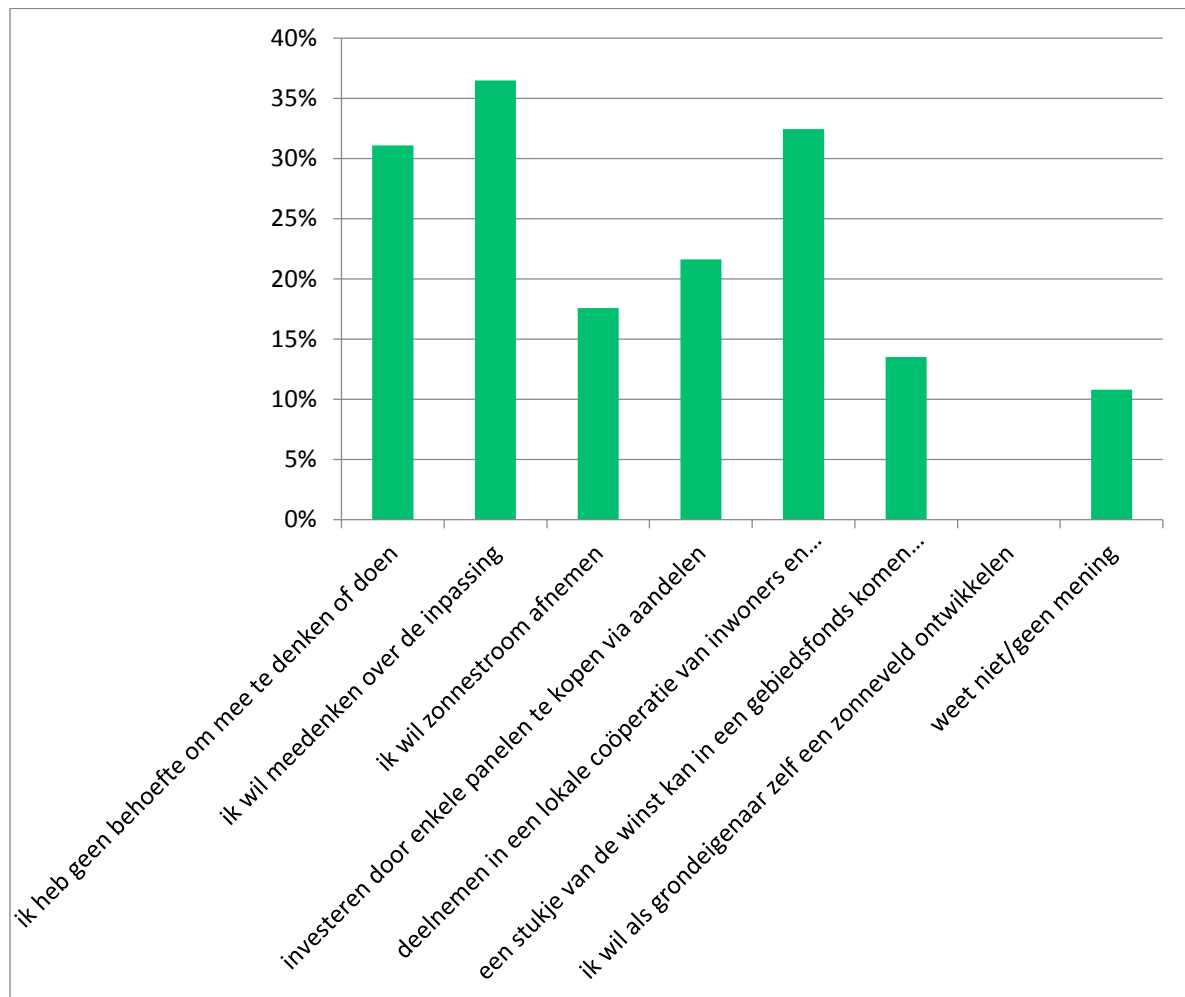
Participatie

Ongeveer 80 mensen hebben de vragen over participatie beantwoord (vraag 8 t/m 11).

Waar het gaat om meedenken, geven de meeste respondenten aan dat omwonenden, een bredere kring en de gehele gemeente mogen meedenken over de inrichting van het zonneveld. Uit de toelichting volgen uiteenlopende reacties: omwonenden hebben er het meeste hinder van, dit raakt inwoners uit de hele gemeente, initiatiefnemers (boeren eventueel samen met een investeringsmaatschappij) moeten een zekere vrijheid hebben binnen gestelde regels, willen meepraten over of er wel of geen zonnevelden komen. Diverse respondenten geven aan dat het moeilijk is om keuzes te maken als iedereen mee mag praten. Slechts 1% zegt dat meedenken niet nodig is en 3% heeft geen mening.

Voor het meedelen in de financiële opbrengsten van een zonneveld is het beeld gelijk aan het bovenstaande beeld dat zowel direct omwonenden, een ruimere kring als ook andere inwoners van de gemeente mogen meeprofitieren. 11% zegt dat meedelen niet nodig is en 6% heeft geen mening. In de toelichting worden een aantal keer de mogelijkheid van een coöperatie genoemd.

Ongeveer twee derde van de respondenten wil meedenken over inpassing en/of meedoen in verschillende vormen. Hieronder ziet u het antwoord op de vraag: zou u zelf interesse hebben in meedenken over en meedoen aan een zonneveld? Respondenten konden hierbij meerdere antwoorden geven:

Twee derde van de respondenten wil graag de verplichting tot 50% lokaal eigendom in het beleid hebben opgenomen of zelfs meer dan 50%. Een argument dat hiervoor wordt aangedragen is bij meer dan 51% eigendom is er ook zeggenschap. Een kwart van de mensen heeft hier geen mening over en de resterende 10% vindt het teveel om 50% lokaal eigendom te verplichten. In de toelichting bleek dat niet voor iedereen duidelijk is wat 50% lokaal eigendom inhoudt: de grond is al 100% lokaal eigendom, sommigen vroegen zich af waar de andere 50% dan naar toe gaat, anderen willen vooral de subsidies lokaal benutten.

Overige vragen en opmerkingen

In het algemeen wordt door respondenten de boodschap aan de gemeente meegegeven om eerst de daken te benutten en in te zetten op energiebesparing. Men vraagt zich af of dit niet voldoende is. Andere opmerkingen zijn: wanneer wordt er weer naar de kansen voor windenergie gekeken, zoek samenwerking met andere gemeenten, en niet vasthouden aan energieneutraal binnen de gemeentegrenzen. Ook vragen enkele respondenten zich af of er wel voldoende bewijs is voor klimaatverandering.

Vervolg: wat doet de gemeente met de enquêteresultaten?

Met de inbreng van inwoners wordt het concept beleidsplan verder aangevuld. Voor ieder gebied geldt dat er uiteenlopende redenen kunnen zijn waarom het gebied wel en niet geschikt is voor zonnevelden. Dit is terug te vinden in de omschrijving van de verschillende deelgebieden in het online (concept) beleidskader.

Op basis van de omschrijving, de kenmerken en de voorwaarden die in het deelgebied van toepassing zijn, bepaalt de gemeente de uiteindelijke kleur van het gebied:

- Groen: er zijn in dit gebied diverse locaties denkbaar waar een zonneveld mogelijk kan zijn. Dit betekent niet dat alle plannen goedgekeurd worden op alle locaties in een groen gekleurd 'kansrijk' gebied. Ook in een groen gebied zijn er inpassingsvoorwaarden.
- Oranje: dit gebied is minder kansrijk maar er zijn nog wel mogelijkheden voor (een enkel) zonneveld. De voorwaarden die in dit gebied van toepassing zijn, vragen om extra aandacht bij een plan voor een zonneveld en zullen vaak meer beperkingen geven dan in een 'groen' gebied. Mogelijk biedt een oranje gebied alleen ruimte voor kleinschaligere en/of lagere zonnevelden, of moet de inpassing nóg zorgvuldiger.
- Rood: de voorwaarden die in dit gebied van toepassing zijn, maken de kans van slagen van een plan voor een zonneveld erg klein. Dit betekent niet dat alle plannen afgewezen worden, maar 'rood' geeft aan dat er veel bezwaren zijn. Er zijn bijzondere oplossingen nodig om daaraan tegemoet te komen.

De inbreng die is opgehaald vanuit de enquête en vastgelegd in dit verslag en de bijlage ervan, wordt opgestuurd naar de respondenten, gedeeld met de deelnemers aan het Burgerpanel en met de gemeenteraad. Ook komen de resultaten beschikbaar op de website www.zonneveldenwijkbijduurstede.nl. Het conceptbeleidsplan wordt aangevuld waar nodig. Vervolgens gaat het beleidsplan de procedure in en wordt het ter vaststelling voorgelegd aan het college en de gemeenteraad.